

Razstava, ki jo danes odpiramo, je rezultat kar dveh let ustvarjalnega dela učencev in njihovih predanih mentorjev. Dela, ki je prepleteno z raziskovanjem, opazovanjem, pogovarjanjem in predvsem z veliko srčnosti. Dovolite mi, da se iskreno zahvalim vsem učencem, ki so pogumno delili svoje ideje, ter mentorjem, ki so jih vodili, spodbujali in jim pomagali rasti. Brez vaše predanosti te razstave ne bi bilo. Tema naših ustvarjalcev je bila Soča — reka, ki nas povezuje, navdihuje in uči. Soča ni samo naravni zaklad, je tudi kulturni prostor, vir zgodb, spominov, doživetij in identitete. Je prostor, ki ga delimo vse generacije, in je odgovornost, ki jo nosimo skupaj. Vsaka sled v njenih bregovih, vsak pogled v njeno barvo, vsak izdelek, ki ga je navdihnili, v sebi nosi sporočilo: kako pomembno je, da naravo spoštujemo, razumemo in ohranjamo.

Ustvarjanje — naj bo to risba, kip, fotografija ali katerikoli izraz domišljije — nas uči ravno tega: videti svet drugače, globlje, bolj občutljivo. Uči nas, da kultura in narava nista ločena svetova, ampak se prepletata tako močno, kot se v Sočo prelivajo njeni pritoki. In naši mladi ustvarjalci so to prepletenost mojstrsko ujeli v svoja dela. Naj ta razstava postane navdih za vse nas — da stopimo bliže reki, bliže naravi, bliže kulturi in drug k drugemu. Naj nas spomni, da se prihodnost oblikuje prav skozi take ustvarjalne tokove, ki jih vidimo danes.

Dragi učenci, ponosni smo na vas. Dragi mentorji, hvala, ker v mladih budite zavedanje, občutek za lepo in odgovornost do okolja. Hvala vsem prisotnim, ker s svojo podporo dokazujete, da skupnost živi in raste prav skozi ustvarjalnost.

Razstava je nastala v sklopu Dneva Soče. V projekt Dneva Soče so vključene vse občine v porečju reke Soče in reke Vipave, tako tudi občina Kanal ob Soči. Vsaka izmed 13 posoških občin za dve leti prevzame tradicijo obeleževanja. Občine si po sistemu štafetne palice predajo skulpturo, ki simbolizira ta dan. Občina Kanal ob Soči je ta simbol prejela oktobra 2023 iz rok občine Renče Vogrsko za obdobje dveh let. Junija 2024 je štafeto Dneva Soče prevzela osnovna šola Kanal, 20. marca 2025 ob svetovnem dnevu voda pa jo je predala osnovni šoli Deskle. Ob dnevu Soče 14. oktobra letos pa je občina Kanal ob Soči simbol prvič v zgodovini predala italijanski občini letos Fiumiccielo Villa Vicentina.

Za izvedbo razstave so poskrbele ga. Alda Zimic Ozebek in ga. Tina Arnež iz Osnovne šole Deskle, ga. Ana Lužnik in ga. Tamara Filipič iz Osnovne šole Kanal ter Tina Manfreda in Andrejka Skok iz vrtca Kanal.

Petra Rutar, direktorica ZTKMŠ Kanal

Zavod za Turizem, Kulturo, Mladino in Šport

Galerija

Rika Debenjaka

Kanal

SLEDI SOČE

Ustvarjalni tok dveh šol

12. 12. 2025, ob 13.00

OSNOVNA ŠOLA KANAL

Oktobra 2023 nam je občina Renče-Vogrsko na slavnostni prireditvi predala plaketo reke Soče. S ponosom smo jo prinesli v našo občino in jo na šoli hranili do predaje sosedom.

V Soči zlahka najdemo vzporednico s človekom, posebej s prebivalcem Posočja. To neživo bitje skrivnostno izvira v osrčju gora, kamor ne spusti vsakega. Njen prvi stik z zemeljskim površjem je zaščiteno pred vsiljivimi pogledi, kot mama zaščiti svojega novorojenčka. Tako oba čista in nedolžna pričneta svojo pot, ki ju bo popisala z le njunemu času lastnimi izkušnjami.

Soča nekoč in danes potuje po pretežno isti strugi, se krepi s pritoki, se igra z bregovi, pobira materiale in jih odlaga ter se ves čas postopoma umirja. V Kanalu je že bistveno drugačna od svoje gorske podobe, a tudi tu še zna pokazati svojo igrivost in moč.

Človek nekoč in danes skozi življenje potuje po isti poti, shodi, spregovori, se z igro uči, pobira in odlaga bolj ali manj uporabna znanja. Tudi on se s starostjo umirja, a pravi žar ohranja – če ne drugje, v svojih očeh.

Med izvajanjem dejavnosti z učenci naše šole smo se velikokrat vprašali, kaj nam Soča pomeni in s čim se bomo ukvarjali. Najbolj običajna je njena likovna upodobitev, ki smo se je lotili z različnimi tehnikami in materiali. Preizkusili smo se tudi v literarnih posvetilih in jo preiskovali z zgodovinskega, geografskega, kemijskega,

biološkega in fizikalnega vidika. Sočo smo vpletali tudi v kulinarčne presežke na domačih dogodkih in večjih tekmovanjih.

Na ogled postavljamo ustvarjalni svet naših učencev. Njena smaragdna barva, živahni tok, slikovite soteske in bogata narava so postali navdih za raznolike izdelke, navdahnjene z domišljijo in otroško umetniško radovednostjo. Te so upodobili v barvitih likovnih delih, nakitu, poslikanih prodnikih in mozaikih.

Soča je del naših življenj, zato z zadovoljstvom ugotavljam, da se bomo s smaragdno reko in njenimi pritoki ukvarjali še naprej. Barvo ima sicer edinstveno smaragdno, a za nas je Soča v resnici zlata.

Naj Soča v prazničnem času v naše domove vnese življenjsko modrost, prepotrebni mir in tako zaželeno toplino.

Barbara Kragelj Jerič, ravnateljica Osnovne šole Kanal

OSNOVNA ŠOLA DESKLE

Razstava fotografij in izdelkov učencev Osnovne šole Deskle je nežna pesem reki, ki nas ne le objema, ampak tudi navdihuje, opominja in povezuje.

V okviru dneva Soče in edinstvenega projekta, v katerem si občine ob njenem toku predajajo skulpturo Soče, se

ustavljamo tukaj – da skupaj začutimo njen dotik. Naša občina je ta simbol prejela oktobra 2023, naslednje leto pa so kanalski osnovnošolci ob svetovnem dnevu voda skulpturo predali Osnovni šoli Deskle. In tako smo svojo zgodbo začeli pisati tudi mi.

Naši učenci so ustvarjali pod vodstvom učiteljev, razstavo pa sta zasnovali učiteljici Tina Arnež in Alda Zimic Ozebek. Priložnosti za razmislek o smaragdni lepotici je bilo v zadnjih dveh letih veliko. Soča se je vila med našimi učnimi vsebinami in nas navdihovala na različne načine. Učenci so se reki posvetili na naravoslovnem in kulturnem dnevu, pri izbirnem predmetu likovno snovanje, ustvarjalni interesni dejavnosti in v času podaljšanega bivanja. Pripravili so promocijski letak Dobrodošli v Desklah in okolici ter maketo domačega kraja, skozi katerega se vije Soča, spoznavali so življenje in kraje ob Soči od izvira do izliva, fotografirali so reko in o njej prepevali, ustvarjali iz naplavin, oblikovali različne družabne igre, risali na kamne in ustvarjali soške postrvi iz naravnih materialov ter pisali pesmi o tem, kaj jim pomeni reka Soča. Najstarejši učenci so se poglobili tudi v kruti čas 1. svetovne vojne in o tem pisali dnevnike in pisma s fronte. Ustvarjanje na temo Soče smo zaokrožili s kulinarčnim doživetjem. Učenci so pripravili napitek iz luiže in spekli hlebnico, vrsto pogače, ki so jo v naših krajih pred prvo svetovno vojno pekli po končani košnji kot zahvalo koscem za pomoč pri košnji in spravilu sena.

Soča ni zgolj reka. Je simbol življenja, gibanja, preobrazbe. Njena smaragdna barva, divja energija in nežni odsevi v jutranji meglici so že stoletja vir umetniškega navdiha, kulturne dediščine in skupne identitete. Z razstavo želimo ujeti prav ta trenutek – stik med človekom in naravo, med preteklostjo in prihodnostjo, stik med svetovi, ki se srečajo v tišini in govorici srca.

Razstava je večglasna pripoved o reki, ki ne pozna meja, ampak gradi mostove – med ljudmi, med generacijami, med umetnostjo in okoljem.

Naj vas razstava povabi k razmisleku, občudovanju in k spoštovanju.

mag. Ana Košuta Skok, ravnateljica Osnovne šole Deskle